

ИСТОРИЈА МЕДИЦИНЕ, ФАРМАЦИЈЕ, ВЕТЕРИНЕ И НАРОДНА ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА

Књига 5

Зборник радова са VI научно - стручног скупа
одржаног 2 - 3. октобра 2014. у Зајечару

Зајечар, 2014.

**CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд**

61(497.11)(091)(082)

НАУЧНО-стручни скуп Историја медицине, фармације,
ветерине и народна здравствена култура (6 ; 2014 ; Зајечар)

Историја медицине, фармације, ветерине и народна
здравствена култура. Књ. 5,

Зборник радова са VI научно-стручног скупа
одржаног 2 - 3. октобра 2014. у Зајечару /
[уредник Надежда Педовић]. –

Зајечар : Историјски архив "Тимочка крајина",
2014 (Књажевац : Brainstrade). - 199 стр. :
илустр. ; 30 cm

Тираж 300. - Напомене и библиографске референце уз текст. -
Библиографија уз појединачне радове.

ISBN 978-86-84483-24-1

- a) Здравство - Историја - Србија - Зборници
- b) Здравствена култура - Историја - Србија - Зборници

COBISS.SR-ID 212612108

**ЗБОРНИК РАДОВА СА VI НАУЧНО - СТРУЧНОГ СКУПА
„ИСТОРИЈА МЕДИЦИНЕ, ФАРМАЦИЈЕ, ВЕТЕРИНЕ И НАРОДНА
ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА“**

књига 5

Издавач:

Историјски архив "Тимочка крајина" Зајечар

За издавача:

Велибор Тодоров

Уредник:

Надежда Педовић

Организациони одбор:

Др Момчило Павловић, Др Мирослав Перишић, Др Петар Пауновић,
Надежда Педовић, Велибор Тодоров, Иван Потић, Агим Јанузи

Лектура и коректура:

Драган Стојановић

Техничка припрема:

Агим Јанузи

Дизајн корице:

Драган Педовић

Штампа:

„Brainstrade“ доо Књажевац

Министарство културе Републике Србије финансијски је помогло одржавање Шестог научно - стручног скупа „Историја медицине, фармације, ветерине и народна здравствена култура“ у Историјском архиву „Тимочка крајина“ у Зајечару, 2 - 3. октобра 2014. године, и објављивање овог Зборника.

САДРЖАЈ

Увод - реч уредника	7
АГИМ Ј. ЈАНУЗИ, ЗОРАН ЈАНКОВИЋ, Историјски архив „Тимочка крајина“ Зајечар ТИМОЧАНИ НА ПУТУ ДО БИЗЕРТЕ (Никола Костић, болничар из Краљевог села)	9
БИЉАНА ЈАКОВЉЕВИЋ, професор историје, Београд ВОЈНЕ БОЛНИЦЕ У БИЗЕРТИ	21
МА. АЛЕКСАНДАР ЛУКИЋ, истраживач сарадник, Институт за новију историју Србије, Београд. МОМИР НИНКОВИЋ, истраживач стипендиста, Институт за савремену историју, Београд. ЗДРАВСТВЕНЕ ПРИЛИКЕ ТИМОЧКЕ ДИВИЗИЈЕ И ПОЗИВА 1914. ГОДИНЕ, ЗАКЉУЧНО СА ШАБАЧКОМ ОПЕРАЦИЈОМ	33
ПРЕДРАГ ЈОВАНОВИЋ, професор историје, ОШ „Вук Каракић“, Кладово ГОЛГОТА ПЕТРОВОСЕЉАНА У ВЕЛИКОМ РАТУ	39
ЕЛЕНА ЈОСИМОВСКА, ВЕРИЦА ЈОСИМОВСКА, Штип - Р. Македонија ЖЕНЕ КОЈЕ СУ ПРУЖИЛЕ МЕДИЦИНСКУ ПОМОЋ СРБИЈИ (У ДЕЛУ МАКЕДОНИЈЕ) У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ	45
Др ПЕТАР ПАУНОВИЋ, учитељ здравља, Рајачка школа здравља ШКОЛОВАЊЕ СРПСКОГ САНИТЕТСКОГ КАДРА ЗА ВРЕМЕ ВЕЛИКОГ РАТА	51
СВЕТЛАНА КРЪСТЕВА, Државен архив – Видин ДЕЙНОСТТА НА ЧЕРВЕНОКРЪСТКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ВЪВ ВИДИНСКО ПО ВРЕМЕ НА ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА	53
ЈЕЛЕНА ВУКЧЕВИЋ, Народни универзитет - Трстеник НЕБОЈША СТАМБОЛИЈА, Институт за савремену историју, Београд ПРВЕ ШКОЛОВАНЕ МЕДИЦИНСКЕ РАДНИЦЕ У ТРСТЕНИКУ	59
Прим. Др. мед. ГОРАН ЧУКИЋ, Дом здравља Беране, Црна Гора НАУЧНИ ДОПРИНОС 1915. ГОДИНЕ КОД ПРЕДУЗИМАНИХ МЕРА ПОТИВ ЕПИДЕМИЈСКОГ ТИФУСА	67
СЛАВОЉУБ СТАНКОВИЋ ТАЛЕ, Ниш САНИТЕТСКИ БРИГАДНИ ЂЕНЕРАЛ ДР МИЛОСАВ С. ПЕТРОВИЋ	83
МАРИЈА НОВАКОВА, Државен архив – Видин Д-Р ТЕОДОСИ ВИТАНОВ И НЕГОВИЯ ПРИНОС ЗА ЗДРАВНАТА ПРОСВЕТА В БЪЛГАРИЯ	95

ВЕРИЦА ЈОСИМОВСКА, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип
**ПЕДИЈАТРИЈА НА ПОДРУЧЈУ МАКЕДОНИЈЕ ИЗМЕЂУ
ДВА СВЕТСКА РАТА**

101

**Отец ик. ЈОРДАН Н. ВАСИЛЕВ
БЪЛГАРО - СРЪБСКИТЕ ЦЪРКОВНИ ОТНОШЕНИЯ
МЕЖДУ ДВЕТЕ СВЕТОВНИ ВОЙНИ**

109

**Проф. др. БРАНКО НАДОВЕЗА,
Институт за новију историју Србије, Београд
СРПСКИ ЛЕКАРИ НАЦИОНАЛДСНЕ ОРИЕНТАЦИЈЕ
ИЗМЕЂУ ДВА РАТА**

115

**др АЛЕКСАНДАР СТОЈАНОВИЋ, истраживач сарадник,
Институт за новију историју Србије, Београд
БИОЛОШКИ СЕКТОР СРПСКОГ ЦИВИЛНОГ/КУЛТУРНОГ ПЛАНА:
ВИЗИЈА ЗДРАВСТВА У ПЕРЦЕПЦИЈИ СРПСКИХ КОЛАБОРАЦИОНИСТА
1941–1944. ГОДИНЕ**

121

**МА РАДЕ РИСТАНОВИЋ, докторанд
Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду
БЕЛИ МАНТИЛИ ПОД УДАРОМ ОДЕЉЕЊА
СПЕЦИЈАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ (1941-1944)**

135

**БИЉАНА ЈАКОВЉЕВИЋ, професор историје, Београд
ИСТОРИЈА СПОРТСКЕ МЕДИЦИНЕ У СРБИЈИ ДО СРЕДИНЕ ХХ ВЕКА**

145

**ЕНА МИРКОВИЋ, истраживач сарадник,
Институт за српску културу, Лепосавић
БОЖИЦА СЛАВКОВИЋ, истраживач стипендиста,
Институт за савремену историју, Београд
ОПШТИ ПОГЛЕД НА ЗДРАВСТВЕНЕ ПРИЛИКЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ
У ПЕРИОДУ ПРЕ И ПОСЛЕ ДРУГОГ СВЕТСКОГ РАТА (ДО 1960)**

157

**др МИЛАН ГУЛИЋ, научни сарадник,
Институт за савремену историју Београд
ФОРМИРАЊЕ ЗДРАВСТВЕНОГ СИСТЕМА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
КРАЈИНЕ**

167

**МИЛОШ ИВАНОВИЋ, истраживач-сарадник,
Историјски институт, Београд
ЧУДЕСНА ИЗЛЕЧЕЊА НА ГРОБОВИМА СРПСКИХ СВЕТИТЕЉА
У СРЕДЊЕМ ВЕКУ**

183

**Прим. Др. мед. ГОРАН ЧУКИЋ, Дом здравља Беране, Црна Гора
ДА ЛИ је БАТОНОВ УСТАНАК ПРАТИЛА ЕПИДЕМИЈА
ПЕГАВОГ ТИФУСА**

193